

මාර්තුවේ දින හතක්: ව්‍යුම්ප් ආන්ඩ්‍රුව සහ අමුරිකානු ප්‍රජාතනත්ත්වාදීය බිඳවැවීම

Seven days in March: The Trump administration and the breakdown of American democracy

2018 මාර්තු 15

මාර්තුවේ දින හතක්: ව්‍යුම්ප් ආන්ඩ්‍රුව සහ
අමුරිකානු ප්‍රජාතනත්ත්වාදීය බිඳවැවීම

අගහරවාදා රාජ්‍ය ලේකම් රෙක්ස් විලර්සන් වහාම නොපා හැර ව්‍යුම්ප්, ඔහු වෙනුවට සිය සම්පත්ම ආධාරකරවෙතු සහ වත්මන් සිංහලී අධ්‍යක්ෂක මධ්‍යක පොම්පෙඡ පත්කරන බව තිවේදනය කළේය. මාධ්‍ය වාර්තා අනුව විලර්සන් මෙම වෙනස ගැන දැන ගත්තේ, වත්මන 140 ක ව්‍යුම්ප් පත්කරනු ලබනවාත් සමගය. මාධ්‍ය එය දැනිගත් පරිදිය.

රාජ්‍යයේ ඉහළම මට්ටමේ පුද්ගලයා මාරු කළ ආකාරය වදුගත් ය. ඔවුන් තමන්ට පමනක් ගැනී රාජ්‍ය සේවකයන් ලෙස හැසිරිය යුතු බව එමගින් ව්‍යුම්ප් තම කැඩිනාට් මත්ත්වයට පතිචිඩාක් නිකුත් කර තිබේ. රාජ්‍ය ලේකම් තනතුර එළිභාජිකව වඩාත් ගෞරවනිය ජේජ් සැකිනාට් තනතුර වත් අතර එය උස්සුලත්නා ජනාධිපතිව පහළින් ඇති තිත්තානුකූල බුරාවලයේ හතරවන්නාය.

ව්‍යුම්ප් ඔවුන් කමකට තැනී ඇය ලෙස සාලකමිත්, ඔවුන්ට ප්‍රසිද්ධියේ ගරහමින්, පසුව රෝඩ්බොඩ් මෙන් ඉවත් කර දමයි. මේ මගින් ඔහු පුද්ගලනය කරන්නේ, තනි පුද්ගලයින්ට පමනක් නොව ඔවුන් දරන තනතුර පවා තමන් පිළිකුල් කරන බවයි.

එම ව්‍යුම්ප් පතිචිඩාව විලර්සන් වෙනුවට පොම්පෙඡ පත් කරන බව තිවේදනය කළේය. අමුරිකානු ආන්ඩ්‍රුවේ පුමුව විදේශ නියෝජිතයාගේ තනතුරට ප්‍රවීම වතාවට රහස්‍ය ඔත්තු සේවයේ තිලභාරියා පත් කරනු ලබ ඇතේ. සිංහලී ප්‍රධාන පොම්පෙඡ වෙනුවට එහි නියෝජිත අධ්‍යක්ෂකාව වත් ගිණා හැස්පල් පත් කරන බව ද ව්‍යුම්ප් තිවේදනය කළේය. හැස්පල් තායිලන්තායේ රහස්‍යතා සිංහලී සිරකඩවුරක වධීම පිනිස රළ සත්කාරය ද, වධීම සිනිස වෙනත් රටවලට හොර රහස්‍ය සිරකරවෙන් පිටත්කර හැරීමේ තුම්වේදය ද, ඇතුළු සිංහලීහි මෙහෙයුමෙහි ඇය ඉටුකළ වයි කොටස ගැන කුපකට තැනීගේයකි.

මෙවා, සතියක් තුළ ධවල මත්දිරයෙන් අලුතෙන්ම නිකුත් වූ අනතුරදායක තීරන සහ පිළිවෙත් වෙයි.

අධිකරන දෙපාර්තමේන්තුව, සංක්‍රමනිකයන්ට එරෙහිව උගු කර ඇති මර්දනයට එරෙහිව පහෙ නින් කුමන හෝ විරෝධයක් කුඩාකර දැමීමට අධිකරනයේ පිහිට පත්මින්, කැලොෝර්නියා ප්‍රාන්තයට එරෙහිව නඩු පවරිය. තම නියෝග පරිදි අමුරිකා-මෙක්සිකෝ දේශයිමාව දිගේ ඉදිකෙරෙමින් ඇති තාප්පයෙහි ප්‍රගතිය සොයාබලීම සඳහා දකුනු කැලොෝර්නියාවේ සිදුකළ සංවාරයකදී ව්‍යුම්ප් ප්‍රකාශ කළේ, රාජ්‍ය තිලභාරින් අපරාධකරවෙන්ට ආධාර කරමින්, පොලිස් තිලභාරින් සංක්‍රමනිකයන්ගේ ප්‍රජාරයන්ට ලක්වීමේ අවදානමට පත් කරනු ලබ ඇතැයි යනුවෙති.

බොහෝ උපදේශකයින්ගේ දුඩි අවවාද තොතකමින්, -විරුද්ධත්වය පල කරමින් එක් අයෙක් සේවයෙන් ඉවත් විය. වානේ සහ ඇලුම්නියම් ආනයන මත බඳ පතෙවීමේ නියෝගයක් ව්‍යුම්ප් අත්සන් කළේ, ලෝක ආර්ථිකයට දරනු බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි වෙළඳ යුද්ධයක් ආරම්භ කරන බවට ගසන පම්පෝරිය අතරතුරය.

ව්‍යුම්ප් තම ඉහළ හමුදා සහ රාජ්‍යතාන්ත්‍රික තිලභාරින්ට පවා තොදුන්වමින්, උතුරු කොරියානු නායක ඕම් ජොන් උන් උන් සමග සමුළුවකට එකළවිය. මෙය පුළුල්ව දක්නා උද්දේ, සමුළුවේ බඳ වැටීම හෝ අසාර්ථකත්වය තුළින්, යුද්ධයක් සඳහා කඩුරාව බවට පත්වනු ඇති ජාත්‍යන්තර ප්‍රකෝපකරනයක් නිර්මානය කිරීමට දරන වැයමක් ලෙසය.

පොන්සිල්වේනියාවේ උද්දේස්න රැලියකදී ක්‍රියාත්මක කළ ව්‍යුම්ප්, මාධ්‍යවලට තර්ජනය කරමින් ද ග්‍රාමස මෙන්ම වර්ගවාදී ප්‍රකාශ වලින් දේශපාලන එදිරිවාදීන් හොලා දැකිමින් ද මත්කුඩා ජාවාරම්කරවෙන් සාතනය කරන ලෙස කියා සිටියේය.

මෙම සියලුම සිද්ධින්හි සමාන ලක්ෂණයක් ඇතේ: අමුරිකානු සමාජයේ වැරදි තිවරැදි කිරීමට තමන්ට පමනක් හැකි බවට 2016 උද්දේස්නය තුළදී නිතර සිදුකළ ප්‍රකාශ තියාත්මක කරමින් ව්‍යුම්ප්, වඩා විඛාන් කටයුතු කරන්නේ, මුස්ස්ලිනි කෙනෙකු මෙන්ය. ඔහු කටයුතු කරන්නේ, අමුරිකානු ජනතාව විසින් තොරා පත්කරගෙන් රාජ්‍ය නායකයා ලෙස හෝ ප්‍රධාන ධනපති පක්ෂ දෙකෙන් එකක නායකයා වශයෙන් හෝ තොවන අතර, පුද්ගලවාදී පාලකයෙකු ලෙසත්, ලතින් අමුරිකානු හෝ ගැඹිස්ට් වර්ගයේ ආජ්‍යාදායකයෙකු ලෙසත්, සියලු ප්‍රධාන සමාජ සහ දේශපාලන ප්‍රශ්නවල බේරුම්කරවෙකු ලෙසත්ය.

අන්තර්වාර මැතිවරනවලින් දින පෙනුව, කෘෂිකාරු සහ තොටෝ තුළ (Veteran's Day) වොම්පෑටන් නගරයේ හමුදා පෙළපාලයක් පැවත්විය යුතු යයි ව්‍යුත් දැන් නියෝග දී ඇතේ. නිසැකවම ඔහු බලාපොරොත්තු වන්නේ මැතිවරනයේදී අපේක්ෂා කරන අවාසිසඟහගත ප්‍රතිඵල වලට බලපෑමක් සිදුවන පරිදි ධවල මත්දිරය සහ කැපිටල් හිල් වලට ඉහමන් යුද ගුවන්යානා පිශාසර කරවම්න් හමුදා බලය පුදුරුණය කිරීමටයි. එය ගැටුවු මතු කරයි. ව්‍යුත් සුදානම් වන්නේ කුමක් සඳහාද?

ව්‍යුත්ගෙන් තවත් "මැවතකර" දැ ඉදිරිපත් වනු ඇතේ. තමන් කරන්නේ කුමක්ද යන්න තොදුන්නා කවටයෙකු වශයෙන් ඔහු පින්තාරු කර ඉවත් කිරීමේ පුවතනාවක් මාධ්‍යවල පවතියි. මේ සමග දේශපාලන අනතුරු ගැන අවතක්සේරවක් පවතී.

ව්‍යුත් අත්ලාන්තික් නගරයේත්, ලාස් වේගාස් සහ නිවියෝර්ක්හි පාතාලයේත් දේශපාල පාවාරමේ නිරත, භුරුපුරදු අපරාධකරවෙක් වන්නෙකි. ඔහු සයෙක්නේ කොරහත් බිඳුගෙන යාමටය. ඒ කෙසේ වෙතත්, රට තුළ දේශපාලන අරඹුද විසඳා ගන්නට දරන වැයමකි යුද්ධියක් අරුණීමේ සම්ප්‍රදායක් ඇමරිකානු දේශපාලනයේ ඇති අතර එවතින සොයුන් යුද්ධියක් ඒ සමගම දැවත්තම ව්‍යසනයන් ගෙන ඒමට නියමිතය.

රට සමාන නරක නිමිත්තක් වන්නේ, නිල දේශපාලන කොටස් තුළ කුමන හෝ ප්‍රතිචාරයක් හෝ වැදුගත් විරෝධයක් කෙයේවත් දක්නට නැතිවෙමයි. ව්‍යුත්ගෙම කැඩිනට මන්ධිලයට විශාල වශයෙන් ආකර්ණය වී ඇති මනිසුන්ට, තමන්ටම හිමි ජන්ද කොට්ඨාස නැතේ. ඔවුහු මිලයනපතියන් සහ බ්ලියනපතියන් ද, ව්‍යුත් මෙන්ම පසුගාම් සහ නුගතුන් ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතින් සහ ව්‍යවස්ථාදායක සම්මතයන් කෙරෙහි සැලකිල්ලක් තොදුක්වන ඇය ද වෙති.

ඩිමොකුට්‍යාකෝ ව්‍යවස්ථාදායක සම්මතයන්ට එරෙහි වර්ධනය වන කුමන්තුනයේ විරද්ධිවාදීන් තොවේ. ඔවුන්මත් ඒවායේ කඩාවටේමෙහි වෙනත් ආකාරයක ප්‍රකාශනයකි. පරිපාලනයේ ඉහළ තනතුරු තොබවන හමුදා නිලධාරීන් තුන් කැවුව - එනම් ධවල මත්දිරයේ කාරුය මන්ධිල ප්‍රධානී ජෝන් කෙලී, ජාතික ආරක්ෂක උපදේශක එව්.ආර. මකේමාස්ටර් සහ ආරක්ෂක ලේකම් පේම්ස් මධියේ - ඔවුන් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ, ව්‍යුත්ගෙම කුරිරුකෙම් මෙල්ල කරනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වන "එහි දැනුමුත්තන්" ලෙසය. එහෙත්, ව්‍යුත්ගෙම අභ්‍යන්තර කවයේ මිලටරිය දරන කැපිපෙනෙන තත්ත්වය, ආදාදායක පාලනයක් දිගාවට මාරුවේමේ තවත් ප්‍රකාශනයක් පමති.

අන්තර්වාර මැතිවරනයේ ඩිමොකුට්‍යාක අපේක්ෂකයින් පිළිබඳව කළ පූජුල් ව්‍යාග කිරීම් තුළ ලේක සමාජවාදී වෙබ් අධිවිය ලේඛනගත කර ඇති පරිදි එම පක්ෂය මූහුනදී සිටින්නේ, සිඳියිල් සංවිධානය විසින් "ම්‍රුණිල පවරා ගැනීමකට" තොඳඩු දෙයකටය. ඒපත්සිය මෙහෙයුම් සඳහා වධනීංසාවෙහි යෙදෙන්නියකු වූ හයේපල් පත්තිකිරීම කෙරෙහි දැක්වෙන ඩිමොකුට්‍යාකයින්ගේ ප්‍රතිචාරය, සෙනෝර් සහ මූල්‍ය කම්ටුවෙට් ඉහළ තනතුරක් තොබවන ඩියනා ගින්ස්ටින් විසින් මෙසේ සංක්මිප්ත කෙරින: "අයෙට ඒර්න්සියේ විශ්වාසය ඇති බවයි පෙනෙන්නට ඇත්තේ, එය තොදුයි."

2016 මැතිවරනයේදී රයියානු මැදිහත්වීම ගැන ව්‍යුත්ට එරෙහිව ගොනන ලද ව්‍යුත්වන එල්ල කිරීමේදී ඩිමොකුට්‍යාකයේ, ඔබාමා පරිපාලනය යටතේ අනුගමනය කෙරුණු උගු රයියානු විරෝධ ප්‍රතිපත්තියෙන් බහුරු වීම කෙරෙහි දැඩි විරෝධය පල කරන හමුදා-ඩුංඩි යාන්තුනයේ අංශවල හඩ බවට පත්ව සිටිති.

එක්සත් ජනපදයේ සහ ලේකය පුරාම වැඩිකරන ජනතාවට ධනේශ්වර දේශපාලන රාමුව තුළ විකල්පයක් නැතේ. එක් පසෙකින් ව්‍යුත්, කුමන හෝ දැනුවත් ව්‍යවස්ථාමය හෝ නිත්‍යානුකූල රාමුවකට පිටත් කටයුතු කරමින් ද ගැයිස්ටි ගැනී සමාජ පදනමක් ගොඩ නැගීමට උගුංසාහ කරමින් ද අන්ත දක්ශිනාංශික රාඩිකලේක් ලෙස පාලනය ගෙන යයි. අනෙක් පසින් වන දේශපාලන ව්‍යක්ෂය, රට "පිලිතුර" ලෙස, කුමන හෝ ප්‍රජාතන්තුවාදී සංක්ල්පයකින් බහුරුව, අන්තර්ජාලය වාරනය කිරීමටත් රට තුළ සමාජ විශේෂුනා යටත් කිරීමටත් සහාය දක්වති. ඒ අතර ලේකයේ දෙවනී විශාලතම න්‍යාම්ත්වික බලවතා සමග යුද්ධියකට පැවැලීම සඳහා උද්සේශ්වරය කරති.

පාලනයේ පරිති රුපාකාරයන්, එනම්, වසර 230 පැවති ව්‍යවස්ථාදායක රාමුවම, සමාජ අයිතානතාවයේ වර්ධනයේ බලපෑම යටතේ බිඳ විසිරෝමින් පැවතින අතර ඇමරිකානු සමාජයේ මුදුනේ සිටින තුනි ප්‍රහුවක් පක්ෂ දෙකම පාලනය කරති.

ව්‍යුත් පරිපාලනය එය නිර්මානය කරන ලද පද්ධතියෙන්, එනම් දහවාදයෙන්, වෙන් කළ තොහැකේ. මෙයට එරෙහිව බලශේන්විය යුතු සමාජ බලවේගය වන්නේ කම්කරු පන්තියයි. මෙම වසර තුළ, එක්සත් ජනපදයේත් ජාත්‍යන්තරවත් පත්ති අරගලයේ බලශේන්වියටත් අත් දකින්ති සිටි. හඳුනි කරන්තවසය වන්නේ මෙම වර්ධනය වෙමින් පැවතින වෙළඳීක ව්‍යාපාරයට සමාජවාදී විශ්වාසය සහ සමාජවාදී දේශපාලන නායකත්වයක් සම්පාදනය කිරීමයි.

පැවුත් මාටින්